

Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ

Кафедра	Дизайн	Рівень вищої освіти	1-й
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	4
Спеціальність	022 Дизайн	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціалізація	Дизайн одягу (взуття)	Семестри	7-8

ЕТНОДИЗАЙН ОДЯГУ

Семестр 8

Викладач Юрчишин Юлія Богданівна

E-mail disinjei@gmail.com

Консультації
Адреса к. 15, поверх 2, вул. Міцкевича,2

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем у стінах інституту відбуваються згідно розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування електронною поштою. В разі необхідності додаткової консультації, роботи студентів можуть бути надіслані на пошту викладача. Умови листування:

- 1) у листі обов'язково має бути зазначена назва дисципліни та прізвище;
- 2) файли підписувати таким чином: прізвище, назва дисципліни, тема завдання.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного вивчення дисципліни студенти використовують весь комплекс знань з мистецтвознавства та фундаментальних дисциплін.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Комп'ютерні програми для роботи з текстом та графічними зображеннями. Папір, кольорові олівці, гуаш, гелеві ручки.

АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ «ЕТНОДИЗАЙН ОДЯГУ»

В межах навчальної дисципліни студенти ознайомлюються із сучасними досягненнями українських та зарубіжних художників в галузі дизайну одягу, вивчають історію костюму в Україні, що допоможе їм зрозуміти роль і місце саме українського етновбрання від архаїчних часів до сьогодення, керуючись історичними аналогіями проектувати сучасні вироби.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників		Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
			Денна форма навчання	
Кількість кредитів	6	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Нормативна	
Кількість модулів	2		Рік підготовки	
Кількість змістових модулів	2	Напрямок підготовки бакалавр	2021	
Загальна кількість годин	180	Спеціальність 022 Дизайн	Семестр	
			VII	VIII
Тижневих годин для денної форми навчання: 2/2		Вид Всі спеціалізації	Лекції	
			9	1
аудиторних самостійної роботи		Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр	Практичні	
			9	31
самостійної роботи			Самостійна робота	
			45	85
			Вид контролю: залік	

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу «Етнодизайн одягу» є: ознайомити студентів з історією виникнення і розвитку поняття «етнодизайну»; сприяти розвитку творчого мислення і художніх здібностей особистості; виховувати загальну естетичну культуру, підготувати майбутнього спеціаліста до створення предметів декоративно – прикладного мистецтва та дизайну; дослідити процеси виникнення, становлення дизайну (етнодизайну) як нової творчої професії; використовувати традиції народного мистецтва в сучасному етнодизайні.

Велика увага приділяється висвітленню дизайну етновбрання як одного із значних художніх явищ. Розглядаються тенденції розвитку сучасного дизайну одягу.

ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

У результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- охарактеризувати культуру традиційного українського вбрання як мистецьке явище;
- простежити характер виразності форм народного одягу в мистецьких творах України ХІХ–ХХ століття (фото-, кіно- та образотворче мистецтво);
- проаналізувати світовий досвід використання народних традицій у моделюванні одягу кінця ХХ – початку ХХІ століття;
- розкрити роль авторських концепцій українських дизайнерів одягу як стилетворчий чинник;
- дослідити регіональні мистецькі школи та встановити концептуальні підходи до інтерпретації народного вбрання;
- визначити художньо-стилістичні особливості інтерпретації традицій народного вбрання в українському дизайні поч. ХХІ століття;
- розробити проект сучасного етновбрання.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата	Тема	Форма заняття	К-ть годин	Методи викладу	Самостійна робота (к-ть годин)
Тиж. 1	Тема 1. Вступ. Загальна характеристика предмета, особливості його вивчення - визначення понять та термінів; - джерела вивчення	Лекція	2	Презентація	5
Тиж. 2	Тема 2. Мода як культурно-мистецьке явище	Лекція	2	Презентація	5
Тиж. 3	Тема 3. Українське народне вбрання у фотомистецтві XIX-XX століть	Лекція Практичне заняття	1 1	Презентація	5
Тиж. 5	Тема 4. Інтерпретація традиційного народного вбрання в українському кінематографі 1920-1930 рр., 1960-1970 рр.	Лекція Практичне заняття	1 1	Презентація	5
Тиж. 7	Тема 5. Інтерпретація традиційного народного вбрання в українському образотворчому мистецтві XIX-XX ст.	Лекція Практичне заняття	1 1	Презентація	5
Тиж. 9	Тема 6. Світовий досвід традиціоналізму в сучасному моделюванні вбрання	Лекція Практичне заняття	1 1	Презентація	5
Тиж. 11	Тема 7. Авторські концепції митця як чинник творення дизайну одягу на основі традицій	Практичне заняття	2	Презентація	5
Тиж. 13	Тема 8. Творчі концепції народного вбрання в	Лекція Практи-	1 1	Презентація	5

	регіональних школах	чне заняття			
Тиж. 15	Тема 9. Закономірності інтерпретування традицій у сучасному дизайні одягу	Практичне заняття	2	Презентація	5

VIII СЕМЕСТР

Тиж. 1	Тема 1. Виконання ескізів виробу (пошук форм та орнаментальних мотивів).	Лекція Практичне заняття	1 1	Виконати замальовки	12
Тиж. 2	Тема 2. Ескізи в графічному вирішенні (ескізування в олівці - начерки).	Практичне заняття	6	Виконати замальовки	12
Тиж. 4	Тема 3. Виконання проектної частини (графічне рішення, малювання простим олівцем).	Практичне заняття	6	Розробити проектну частину	12
Тиж. 6	Тема 4. Робота над проектом (графічне рішення).	Практичне заняття	6	Розробити проектну частину	17
Тиж. 8	Тема 5. Виконання проектної частини (кольорове рішення: малювання акварельними та акриловими фарбами, нанесення фактури на фон планшету).	Практичне заняття	6	Виконати проектну частину	20
Тиж. 10	Тема 6. Виконання проектної частини (пошук стилістики шрифту відповідно теми роботи) підписування планшету.	Практичне заняття	6	Виконати проектну частину. Презентувати проект етновбрання	12

ПОЛІТИКА КУРСУ

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях.

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу (модуля). Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.

2. Студент зобов'язаний відвідувати усі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі кафедри.

3. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.

4. Усі практичні завдання, які передбачені навчальною програмою дисципліни, повинні бути виконанні вчасно та в повному обсязі, а також належним чином оформлені та представлені на екзаменаційну сесію (екзамен-перегляд). У разі незадовільної оцінки студент має право перездати курс у 7-денний термін. Несвоєчасне виконання поставленого завдання є неможливим.

5. В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань та набутих навичок.

6. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену.

7. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом

робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної чи роботи студента. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.

8. Викладач ознайомлює студентів з методичними рекомендаціями щодо виконання практичних, самостійних та контрольних робіт, наводить перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань, надає питання до заліку чи екзамену. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковим для студентів.

9. Студенти мають право користуватися методичним забезпеченням та власними навчальними посібниками викладачів кафедри, а також унаочненим матеріалом і літературою за фахом.

10. Кожен викладач ставить перед студентами систему вимог та правила їх поведінки на аудиторних заняттях.

11. В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності).

12. Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами та іншими цифровими електронними пристроями, які мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можуть використовуватися лише для виконання навчальних завдань за вимогою.

ПОЛІТИКА ВИСТАВЛЕННЯ БАЛІВ

При оцінюванні враховуються бали набрані на поточному контролі (здача змістових модулів), підсумковому контролі (екзамен-перегляд) та за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий

матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Розподіл балів, що отримують студенти з навчальної дисципліни «...», є сумою балів за виконання змістових модулів та отриманих під час іспиту. Максимальна кількість балів за вивчення даного курсу становить 100 балів: 60 балів за практичні завдання виконані впродовж семестру і 40 балів за екзамен.

Поточний контроль знань											Підсумковий контроль		Сума
Модуль 1											залік	екзамен	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3			40		100
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3			
-	5	5	5	-	5	5	10	5	10	10			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проект (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	12/ Студент виявляє глибокі знання з історії графічного дизайну, вміє науково

			<p>аналізувати твори мистецтва, здатний самостійно здобувати знання.</p> <p>11/ Студент вільно висловлює власні думки і відчуття, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; переконливо аргументує особисту життєву позицію.</p> <p>10/ Студент виявляє більш, ніж достатні знання з історії графічного дизайну, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, які поставив викладач.</p>
Добре	74-89	ВС	<p>9/ Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.</p> <p>8/ Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.</p> <p>7/ Студент орієнтується в історії</p>

			графічного дизайну, здатний частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень.
Задовільно	60-73	D	<p>6/ Студент може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати початковий матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки.</p> <p>5/ Студент володіє матеріалом на рівні вищому за початковий, здатний з допомогою викладача логічно відтворити значну його частину</p>
Незадовільно	35-59	FX	<p>4/ Студент володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.</p> <p>3/ Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.</p> <p>2/ Студент володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.</p>
Незадовільно	0-34	F	<p>1/ Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються студентом окремими словами чи реченнями.</p>

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. *Васіна З. О.* До питання методології реконструкції українського історичного костюма / З. О. Васіна // Наукові записки НаУКМА. Теорія та історія культури. - 2013. - Т. 140. - С. 80-85.
2. *Воропай О.* Звичаї нашого народу: Етнографічний нарис: У 2 т. Мюнхен: Укр. вид-во, 1954. Т. 2. 281 с.
3. *Колос С.Г., Гургула І.В., Гуслистий К.І.* Українське народне мистецтво. Вбрання. Частина II. Київ: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1961, - 320 с.
4. *Косміна О. Ю.* Українське народне вбрання. Київ: Балтія-Друк, 2006. - 64 с.
5. *Кульчицька О.* Народний одяг західних областей України (зі збірки Національного музею у Львові ім. А. Шептицького): альбом-каталог / Авт. ст. та упоряд. Л. Кость, Н. Ленько. Львів: Нац. музей у Львові ім. А. Шептицького; Априорі, 2018. 316 с.: іл.
6. *Лагода О.* Мода в дизайні одягу: теорія та практика: Навчальний посібник. Черкаси: ЧДТУ, 2010. 247 с.
7. *Матейко К. І.* Український народний одяг. Київ: Наук. думка, 1977. 222 с.
8. *Ніколаєва Т.В.* Тектоніка формоутворення костюма: Навчальний посібник 3-є видання, доповн. – К.: Арістей, 2011.- 340 с.
9. *Тканко З., Коровицький О.* Моделювання костюма в Україні ХХ століття: Навч. посіб. – Львів: Брати Сиротинські, 2000. – С. 23

Додаткова література

1. *Винокур О. М.* Волинський етнічний костюм у формотворенні української моди / О. М. Винокур // Вісник КНУКіМ. Серія : Мистецтвознавство. - 2018. - Вип. 38. - С. 231-237. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknukim_myst_2018_38_23.
2. *Гардабхадзе І. А.* Культурна спадщина України в наукових дослідженнях і художній творчості дизайнерів нового покоління / І. А.

Гардабхадзе // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті. – 2013. - №2.- С. 221-227.

3. *Горина Г.С.* Народные традиции в моделировании одежды. – М.: «Легкая индустрия», 1974 – 183 с.

4. *Даниленко В.Я.* Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури: Монографія. Харків: ХДАДМ; Колорит, 2005. 244 с.

5. *Кокоріна Г.В.* Ретроспективний огляд етнічної тематики у творчості українських дизайнерів одягу. Технології та дизайн, 2015. №4 (17).

6. *Пашкевич К.Л.* Особливості використання етноджерел в дизайні колекцій сучасного одягу. Теорія і практика дизайну. 2018. Вип. 15 : Технічна естетика. С. 109–123.

7. *Юрчишин Ю.Б.* Методи й прийоми впровадження традицій народного вбрання у дизайн-проектування / Ю.Б. Юрчишин // Журнал Virtus. Філософія, релігія та культура. №44 – Монреаль: СРМ “ASF”, 2020.

8. *Юрчишин Ю.Б.* Формування сучасного дизайну костюму на засадах збереження та розвитку традицій народного вбрання Прикарпаття / Ю.Б.Юрчишин // Вісник ХДАДМ. (Мистецтвознавство: №4) – Харків: ХДАДМ, 2015. – С. 67